

**EUSKO LABEL BEREIZGARRIA DUTEN
HEGALUZE ETA HEGALABURRAREN
ARAUTEGIA**

7 (e)tik 1 orria

**EUSKO LABEL BEREIZGARRIA DUTEN
HEGALUZE ETA HEGALABURRAREN
ARAUTEGIA**

I. KAPITULUA.- OROKORTASUNAK.

1. Artikulua.- Fundacion Kalitatea Fundazioak emandako Eusko Label kalitate egiaztagiria, Euskal Herrian tradizioz arrantzatzen diren espeziei emango zaie: Arautegi honetan jasotako baldintzak betetzen dituzten Hegaluze eta Hegalaburra edo zimarroiri.

2. Artikulua.- Fundacion Kalitatea Fundazioaren ardura da, Eusko Label bereizgarriaren defentsa egitea, Arautegiaren ezarpena eta betetzen dela ziurtatzea, produktuaren sustapena eta kalitatearen kontrola.

II. KAPITULUA.- PRODUKTUAREN DEFINIZIOA ETA EZAUGARRIAK.

3. Artikulua.- Eusko Label bereizgarria **Hegalaburrari** (*Thunnus Thynnus*) eta **Hegaluzeari** (*Thunnus Alalunga*) soilik emango zaie, kontuan izanda EAEko untxiek arrantzatu eta EAEko portuetan hustutakoak izan behar direla eta dagozkien arrantzale-kofradiak baimendutakoak.

Bonito del Norte / Albacora / Atún blanco / Hegaluze

Thunnus alalunga

FAO kodigoa: ALB

SNCP kodigoa: 03023190A

Cimarrón / Atún rojo / Hegalabur

Thunnus thynnus

FAO kodigoa: BFT

SNCP kodigoa: 03023990A

4. Artikulua.- Produktuaren zehazpenak freskotasun maila eta tamaina edo neurria dira, 5 eta 6 artikuluetan hurrenez hurren ezarritakoa bete beharko dutelarik.

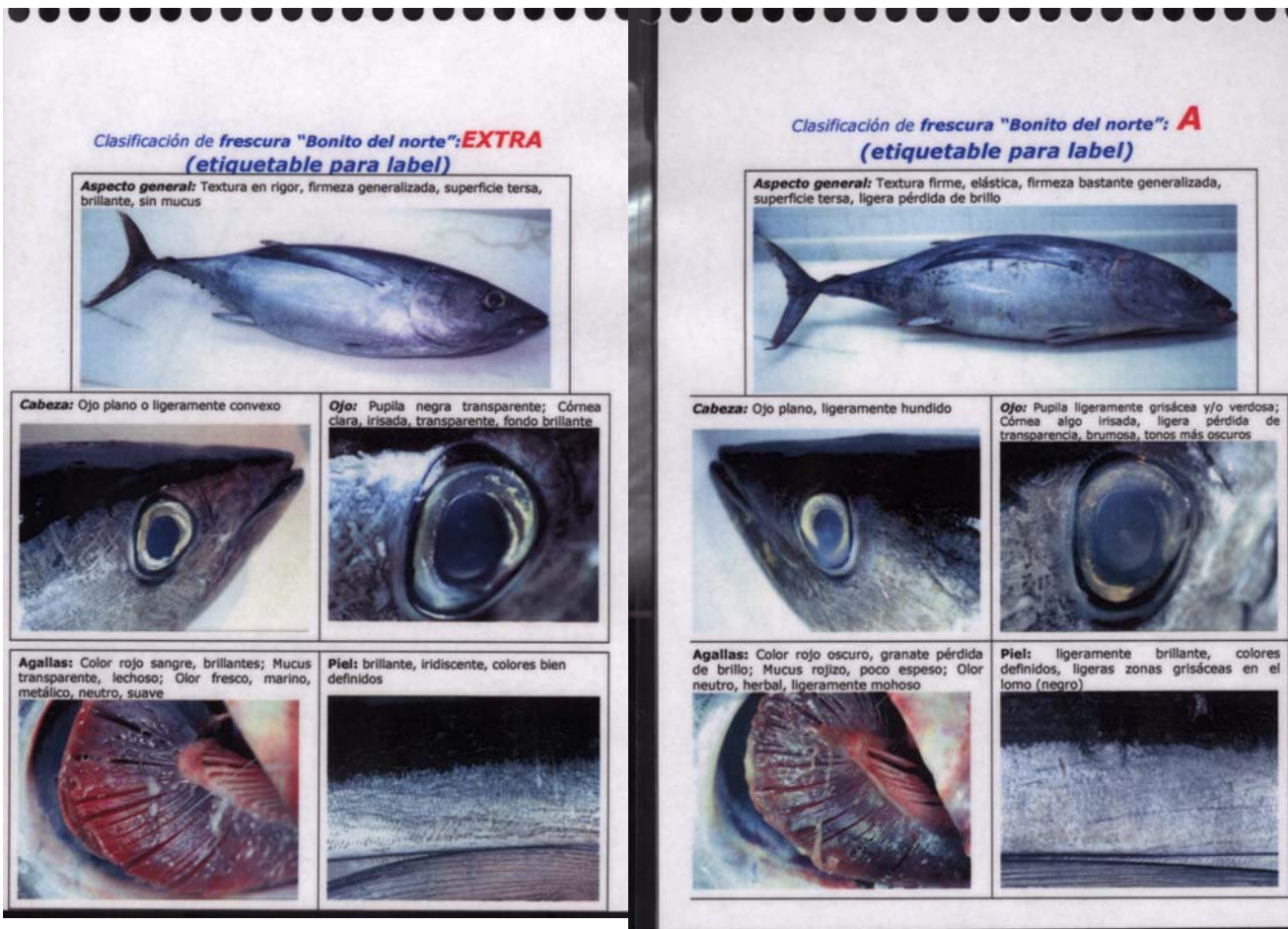
5. Artikulua.- “Extra” eta “A” freskotasun mailak dituztenak soilik onartuko dira.

EXTRA maila edo kategoria

- ⇒ **Azala**
Distiratsua. Irisatua, ondo definitutako koloreak
- ⇒ **Begiak**
Begi-globoa apur bat konbexua.
Kornea argia, irisatua, barren distiratsua.
Begi-nini beltza, gardena.
- ⇒ **Zakatzak**
Gorri-odol kolorea, distiratsua.
Usain freskoa, marinoa, metalikoa, neutroa, suabea.
Muki gardena, esne itxurakoa, gorrixka.
- ⇒ **Tinkotasuna/sendotasuna**
Berez, sendoa/tinkoa orokorrean eta oso elastikoa, azal leuna.

A maila edo kategoria:

- ⇒ **Azala**
Distiratsu samarra. Definitutako koloreak, gris koloreko guneak bizkar gainean (beltza)
- ⇒ **Begiak**
Begi-globoa sakon samarra.
Kornea irisatua apur bat, ez oso gardena, gurmatsua, tonu ilunagoak.
Begi-ninia grisaska berde koloreko tonuekin.
- ⇒ **Zakatzak**
Gorri ilun kolorekoa, granatea. Distira falta
Usain neutroa, belar usaina, lizun samarra.
Muki gorrixka, ez oso lodia.
- ⇒ **Tinkotasuna/sendotasuna**
Sendoa/tinkoa, elastikoa, sendotasun handikoa orokorrean, azal leunekoa.

6. Artikulua.- Neurriari dagokionez gutxieneko hauek zehazten dira:

Hegaluzea: 4 kilotik gora.

Hegalaburra edo zimarroia: 7 kilotik gora.

III. KAPITULUA.- ARRANTZA-APARAILUAK.

7. Artikulua.- Honako arrantza-aparailu tradizionalak baimentzen dira soilik: kanabera edo amuzki bizia eta “cacea” edo “currican”-a. Kofradiak beraz, soilik baimenduko ditu, indarrean dagoen legedian ezarritakoa betetzeaz gain, onartutako eta aipatu ditugun arrantza-aparailu hauek dituzten ontziak.

Kanabera edo amuzki bizia: arte erdipasiboen modalitate ezberdinak dira, arrantza egiteko unean estatikoak baitira, mokoilo bidez sarda edo txontxorra kokatuz. Behin orbana kokatuta, eskuzko kanaberak botatzen dira, amuzki biziarekin, normalean antxoa txikia hegaluzearen kasuan eta zimarroia edo hegalaburraren kasuan txitxarroa.

“Cacea” edo “Currican”-a: 4tik 6ra bitarteko korapiloko abiadura daramala, amua atoian eramaten da, hegaluzeak edo zimarroiak harrapatutako arrain itxura duen engainu batekin. Piezak banan banan eta modu mailakatuan ontziratzen dira.

IV. KAPITULUA.- MANIPULAZIO BALDINTZAK.

8. Artikulua.- Harrapatutako Hegaluze eta Hegalabur edo Zimarroiak ezingo dute kolperik izan muskulu inguruetan, horregatik bada, txista edo kakoa kontu handiz erabiliko da.

9. Artikulua. –atun gehiegi batera kubiarta gainean pilatzea ekidingo da eta piezak kargatu aurretik itsasoko presiopeko-ur garbiaz garbituko dira.

10. Artikulua. – Piezak eguzki eta haizetatik babestuko dira.

11. Artikulua. – Ontziaren sotoan izotzarekin mantenduko dira piezak. Hotz-katea ez apurtzeko behar beste aldiz berrituko da itzotza.

12. Artikulua. – Behin ontziaren kubiartara helduta, ahal dela behintzat, berehala kargatuko dira piezak, arraina oso arin hotz dadin eta, hotzogatik hil daitezen eta ez asfixiatik.

13. Artikulua. – Ontziaren sotorik kargatzerakoan, kontu handiz egingo da Hegaluze eta Hegalabur batzuek tamaina handia dutenez, zapalketarik gerta ez dadin.

14. Artikulua. – Arrainen karga, kalitate edota harrapaketa dataren irizpideen arabera egingo da; modu horretara, kalitate ezberdina dutenen identifikazioan zalantzarik egon ez dadin.

15. Artikulua. – Behin porturatuta, arraina, horretarako prestatuta dauden edukiontzietara hustuko da, eta jarraian, euren freskotasun kategorია edota tamainaren arabera, lote desberdinetan sailkatu.

V. KAPITULUA. – SAILKAPENA ETA ETIKETATZEA.

16. Artikulua.- Arrainaren sailkapen eta etiketatzea dagokion arrantzele kofradiakoek egingo dute, ontzian bertan, behin lehorreratuta, Kofradiaren beraren egoitzan, arrantza-lonjan edo portuan bertan.

17. Artikulua.- Atunen sailkapena, 7 kilotik gorako hegalaburren identifikazioan eta 4 kilotik gorako hegaluzeen identifikazioan datza, guztiak "Extra" eta "A" freskotasun kalitate mailak dituztenak.

18. Artikulua.- Etiketatzea, Kalitatea Fundazioak emandako etiketak ezartzean datza, Eusko Labeleko prezinto-bridak antzeko bat ezartzen zaie Arautegi Tekniko honetan ezarritako baldintzak betetzen dituzten helaluze eta hegalaburrei.

19. Artikulua.- Fundazioak, Eusko Label bereizgarria daramaten etiketen kontrola eramango du, bere erabilera zuzena egiaztatzeko, imitazioak ekiditeko eta imitazioetan idatzitakoak edo itxurak, bereizgarriari aipua ken ez diezaion edota bere helburuen aurka joan ez dadin.

VI. KAPITULUA. KALITATE KONTROLA.

20. Artikulua.- Fundación Kalitatea Fundazioak produktuaren prozesu katean beharrezkoa ikusten duen kontrol sistema ezarriko du, hala nola, arraina lortzerakoan, mantentzerakoan/kontserbatzerakoan, biltegiatzean, garraioan, etiketatzean, maneian eta merkaturatzean; horrela egiaztatu nahi da, Eusko Label bereizgarriarekin identifikatutako produktuak Arautegi honetan eta aplikagarria den beste Arautegi batean ezarritako baldintza guztiak betetzen dituela.

21. Artikulua.- Produktuaren trazagarritasunaren kontrola eta kalitatearen kontrola, lehenbizi arrantzale-kofradiari dagokio portuan bertan, hauen ardura baita produktuaren sailkapen eta etiketatze zuzena. Arrantzale-kofradiek euren lan prozesuan sistema eraginkorrak eta kontrol egokiak eta nahikoak ezarri beharko dituzte, Fundazioak onartutakoak eta Arautegi honetan zehaztutako arauak betetzeko bidea ematen dietenak.

22. Artikulua.- Zentzu honetan, arraina Eusko Label bereizgarriarekin etiketatzen duten kofradiek onartu egingo dute baimendutako ikuskatzaileek eurei kontrolak egitea, ikuskapenak erraztuko dituzte eta ekoizpen, maneiu edo merkaturatzearekin lotutako datu eta dokumentu guztiak erakutsi beharko dituzte hala eskatuz gero.

23. Artikulua.- Produktuaren kontrolerako eta prozesu katearen ikuskapenerako (ekoizpen, ontziratze, merkaturatze eta beste lan batzuk) eta osteko anilisiak egiteko, zein prozesuak egiaztatzeko, enpresen zerbitzuak edo espezializatutako teknikoak kontratatu ahal izango dira, eta egokia ikusten den kontrol sistema ezarri.

VII. KAPITULUA. ERREGISTROAK.

24. Artikulua.- Fundación Kalitatea Fundazioak edo beronek izendatutako organoek, arraina etiketatzeko Eusko Label bereizgarria erabiltzen duten Arrantzale-Kofradien erregistroa izango dute.

25. Artikulua.- Arautegi Tekniko honetan ezarritakoaren arabera, arraina etiketatzeko Eusko Label bereizgarria erabiltzen duten Arrantzale Kofradiek erregistro bat edukiko dute eta bertan, baimendutako ontziak, egindako harrapaketak eta erabilitako etiketak jasoko dituzte.

Lote bakoitzaren informazioa hustuketa orri batean jasota izango da. Gutxienez honako datuok agertuko dira: Lotea, zein ontzi eta orri zenbakiri dagokion, espeziearen izena, merkataritza-kategoria, pisua kilotan eta harrapaketa data.

VIII. KAPITULUA. ZIGORRAK

26. Artikulua.- Fundazioak zigortu egin dezake Arautegian ezarritakoa betetzen ez duen erregistratutako kidea. Ohartarazpenak bidal diezazkioke, edota marka erabiltzeko baimena behin behineko edo behin betiko kendu.